

Student 2: (reads) Often freshers live in a “Hall of Residence”, or near the college campus. (translates). Часто першокурсники живуть в гуртожитку, який називається “Hall of Residence”, або недалеко від університетського містечка.

Student 3: (reads)... etc.

References

Dubovyk, S., Mytnyk, A., Mykhalchuk, N., Ivashkevych, Er., Hupavtseva, N. (2020). **Preparing Future Teachers for the Development of Students’ Emotional Intelligence.** *Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment*, 8(3), 430-436. <https://doi.org/10.6000/2292-2598.2020.08.03.20>.

Mykhalchuk, N. & Khupavsheva, N. (2020). Facilitation of the Understanding of Novels by Senior Pupils as a Problem of Psycholinguistics. *Psycholinguistics. Psykholinhvistyka. Psiholingvistika – Psycholinguistics. Psycholinguistics. Psycholinguistics*, 28(1), 214-238. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2020-28-1-214-238>

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ У НАВЧАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ МІГРАНТІВ У НІМЕЧЧИНІ: ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА МЕТОДИЧНІ ІМПЛІКАЦІЇ

Зубарєва Марія Анатоліївна

к.н. із соц. ком., доцент,
студентка 1-го курсу магістратури філологічного факультету
Рівненського державного гуманітарного університету
за спеціальністю 014.022 «Німецька мова та зарубіжна література»

Науковий керівник – **Середюк Лариса Анатоліївна**,
Кандидат педагогічних наук,

професор кафедри теорії та практики іноземних мов

та методики викладання РДГУ

У контексті масштабної міграції, спричиненої збройними конфліктами та глобальними соціальними зрушеннями, зокрема війною в Україні, проблема ефективної мовної інтеграції мігрантів у країнах ЄС, і зокрема в Німеччині, набула особливої гостроти. Мовна компетентність стає не лише інструментом комунікації, а й ключовою умовою доступу до освіти, працевлаштування та соціальної адаптації (BAMF, 2024; UNESCO UIL, 2021). У цих умовах цифрові технології виступають як необхідний компонент інфраструктури навчання, що забезпечує гнучкість, масштабованість та індивідуалізацію освітнього процесу (Avallain, 2024).

Разом із тим, сучасні дослідження вказують на потребу поєднання цифрових рішень із традиційними методами навчання, що є особливо актуальним у роботі з мультикультурними та гетерогенними аудиторіями (Godwin-Jones, 2023). Особливо актуальним є досвід Німеччини, яка, приймаючи значну кількість біженців та мігрантів, створила розгалужену систему інтеграційних курсів німецької мови з активним залученням цифрових інструментів (Presence of Language Learning, 2023). Українські дослідники, зокрема Лелека (2023), також підкреслюють значення адаптивності та персоналізації цифрового навчання для дорослих студентів.

Саме в цьому контексті нами було проведено емпіричне якісне дослідження, спрямоване на вивчення досвіду використання цифрових інструментів у процесі вивчення німецької мови серед мігрантів, які відвідують інтеграційні курси в Німеччині. Метою дослідження стало не лише виявлення дидактичної ефективності цифрових ресурсів, а й аналіз їхнього впливу на мотивацію, адаптацію та соціалізацію студентів у межах мовних курсів.

У межах дослідження було проведено напівструктуровані глибинні інтерв'ю з 12 респондентами різного віку, статі, рівня освіти та цифрової грамотності, що проходили інтеграційні курси німецької мови в Берліні. Отримані результати дозволили виокремити як позитивні аспекти впровадження цифрових

інструментів, так і ключові труднощі, з якими стикаються слухачі в умовах мультикультурної, вікової та соціальної різноманітності аудиторії.

Отримані результати свідчать, що цифрові інструменти, зокрема Duolingo, vhs-Lernportal, LingQ та DW Learn German, є ефективними для закріплення лексичних та граматичних навичок, розвитку аудіювання та тренування вимови. Разом із тим, було встановлено, що в умовах культурної, освітньої та вікової різноманітності мігрантів їх використання має супроводжуватися гнучкою педагогічною підтримкою, а також поєднуватися з традиційними формами навчання, такими як ручне письмо та створення паперових словників. Багато респондентів підкреслювали, що саме комбінація цифрових та традиційних засобів дозволяє їм краще закріплювати новий матеріал та подолати психологічні бар'єри у навчанні.

Таким чином, результати дослідження підтверджують необхідність впровадження змішаних навчальних моделей на інтеграційних курсах у Німеччині, що дозволяють враховувати як технічні можливості слухачів, так і їхні когнітивні та емоційні потреби. Також доцільним є проведення обов'язкових тренінгів із цифрової грамотності перед початком мовного курсу, особливо для осіб старшого віку та з низьким рівнем формальної освіти.

Рекомендації:

- Розробити дидактичні модулі, що поєднують цифрові платформи та традиційні форми навчання.
- Впровадити підготовчі заняття з цифрової грамотності.
- Забезпечити підтримку мультимовних інтерфейсів та доступність матеріалів для малограмотної аудиторії.
- Використовувати гейміфіковані елементи в поєднанні з живою комунікативною практикою для підтримки мотивації.

Список використаних джерел

- Avallain. (2024). German federal immigration agency approves the first digital learning tool for use in integration courses. <https://www.avallain.com/blog/german-federal-immigration-agency-approves-the-first-digital-learning-tool-for-use-in-integration-courses>
- BAMF – Bundesamt für Migration und Flüchtlinge. (2024). Integration courses: Getting settled in Germany. <https://verwaltung.bund.de/portal/EN/info-pages/integrationskurse>
- Godwin-Jones, R. (2023). The evolving role of AI tools in language education: Potential, pitfalls, and ethics. *Language Learning & Technology*, 27(2), 1–14. <https://www.lltjournal.org/item/76065>
- Presence of language-learning opportunities and migration. (2023). *Regional Science and Urban Economics*, 96, 103945. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0927537123000842>
- UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL). (2021). VHS Lernportal, Germany. <https://www.uil.unesco.org/en/litbase/vhs-lernportal-germany>
- Лелека, Т. С. (2023). ChatGPT як інструмент викладання англійської мови у вищій школі. *Педагогічні науки*, (95), 191–195. <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1660>

NEW TOOLS, NEW VOICES: DEVELOPING SPEAKING AND LISTENING THROUGH ICT

Maksym Tereshchuk,
Bachelor Student of the 4-th Year,
Faculty of Foreign Languages,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

Alla Gembaruk,
Ph.D., Associate Professor,